

Титар Т.Р., магістрант
Науковий керівник – Гришко В.В., к.е.н., доцент
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)

АКТУАЛЬНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ У ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Незначна кількість сучасних вітчизняних наукових праць в галузі психології управління, на нашу думку, мало сприяє розвитку та інтенсифікації застосування психологічних методів в управлінській діяльності. Актуальність їх застосування обумовлена наступними чинниками: максимально бажаним формуванням трудового колективу підприємства із психологічно сумісних працівників та підтримкою позитивного соціально-психологічного клімату в колективі; необхідністю високої ефективності психологічної адаптації працівників до умов праці та трудового колективу підприємства; необхідністю розробки нематеріальних персоніфікованих засобів мотивації працівників, зумовленої неможливістю, як правило, застосування в теперішніх умовах матеріальних стимулів в більшості підприємств.

Психологічні методи мають два напрями впливу на поведінку працівника і підвищення його трудової активності. З одного боку, вони націлені на формування сприятливого морально-психологічного клімату в колективі, зміну ролі керівника, а з іншого – на розкриття особистих здібностей кожного працівника, їх удосконалення, що в остаточному підсумку зумовлює максимальну самореалізацію людини у її трудовій діяльності, а, отже, й підвищення її ефективності. Саме розкриття особистих здібностей кожного окремого працівника, визначення та урахування його трудового та творчого потенціалу, максимальне розуміння його особистих мотиваторів та демотиваторів до ефективної праці та багато іншого реалізується за допомогою психологічних методів управління підприємством [1].

Найбільш суттєвими, на нашу думку, перешкодами для застосування психологічних методів управління вважаємо:

1) відсутність поінформованості в достатньому обсязі керівників підприємства та інших управлінських працівників про ефективність застосування засобів та психологічних методів управління;

2) не належна увага управлінців до галузі психології управління, не сприйняття та не усвідомлення актуальності психологічних методів управління, що викликано багатьма причинами, зокрема управлінським регресом;

3) відсутність психологічної служби чи хоча б посади штатного психолога у складі трудових колективів вітчизняних підприємств, на відміну від західних, де наявність психологічної служби є обов'язковою

Психологічні методи грають дуже важливу роль в роботі з персоналом, оскільки направлені на конкретну особу робочого або службовця і, як правило, строго персоніфіковані і індивідуальні. Головною їх особливістю є звернення до внутрішнього світу людини, його особі, інтелекту, відчуттям, образам і поведінці з тим, щоб направити внутрішній потенціал людини на вирішення конкретних завдань підприємства.

Отже, ефективність персоналу неможливо забезпечити лише за рахунок адміністративних та економічних методів. Задля гармонізації управління мають бути застосовані психологічні методи управління, оскільки вони відіграють важливу роль у діяльності сучасного підприємства.

Список використаних джерел

1. Харченко Г.А., Боровий Ю.М. Особливості соціально-психологічних методів в управлінні підприємством. Вісник НТУ «ХПІ». 2020. № 53 (1026). С. 178–181.

UDC 338.012

Ualiakhmetov A.R., student

L.N. Gumilyov Eurasian National University (Astana, The Republic of Kazakhstan)

ANALYSIS OF THE URANIUM INDUSTRY IN KAZAKHSTAN

One of the leading sectors of the mining industry in Kazakhstan is uranium mining. Kazakhstan is the second country in the world in terms of reserves and resources of uranium after Australia and number one in terms of uranium mining.

The first industrial deposit in the republic was explored in 1951. The biggest discoveries were made later. In the late 1960s, a uranium province was explored in the Shu-Sarysu and Ili depressions in southern Kazakhstan, which became the world's largest in terms of uranium ore reserves.

Thanks to these discoveries, Kazakhstan has become the world leader in proven reserves of uranium, suitable for mining by in-situ leaching[2].

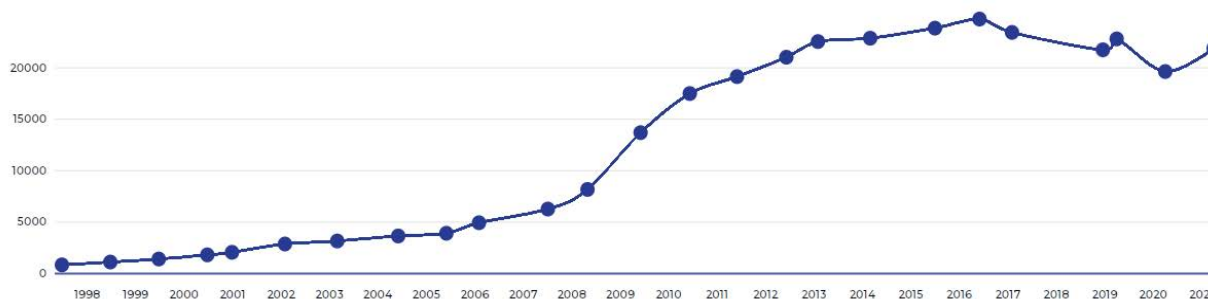
In 2009, Kazakhstan came out on top in terms of uranium mining in the world and continues to maintain its leading position in the world market. Kazakhstan produces about 40% of the world's uranium production. In 2021, uranium production amounted to 21.8 thousand tons.

Uranium mining in Kazakhstan is carried out only by the method of in-situ leaching, which is the most environmentally friendly and most cost-effective method of uranium mining.

Currently, all uranium mined in Kazakhstan is exported to the world market, primarily to China, France, Russia, Canada, etc.

Uranium mining is the initial stage of the nuclear fuel cycle. Kazakhstan retains its presence in other stages of the nuclear fuel cycle, which provide additional value added for manufactured products[1].

The uranium deposits discovered in the territory of Kazakhstan are different in terms of formation conditions and practical significance. According to the commonality of geological positions, genetic characteristics and territorial isolation, the deposits of Kazakhstan can be considered as part of six uranium ore provinces: Shu-Sarysu, Syrdarya, North Kazakhstan, Caspian, Balkhash, Ili. Below you can see the dynamics of uranium mining from 1998 to 2021.

Pic. 1. Dynamics of uranium mining

NAC Kazatomprom JSC is the national nuclear company of Kazakhstan. The company is the world's largest natural uranium producer with priority access to one of the world's largest